

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/23-02762-010
Otsuse kuupäev	29. juuni 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Alar Urm, liikmed Martin Simmermann, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Citybee Eesti OÜ, 14646800
Tarbija nõue	40 euro tasumise nõue.
Asja läbivaatamise aeg	14. juuni 2023

Resolutsioon:

- 1) Rahuldada tarbija avaldus.
- 2) Kauplejal on kohustus tarbijale tasuda 40 eurot.
- 3) Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu võib sama vaidluse läbivaatamiseks pöörduda maakohtusse.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt on tarbija esitanud kaebuse kaupleja poolt eksitava teabe andmise kohta sõiduki parkimisel. Tarbija hinnangul on eksitav teave rakenduses, kus roheline ala lubab sõidukit parkida aga tegelikkuses kehtivad parkimisel piirangud. Tarbija parkis rakenduse kohaselt rohelises, s.o lubatud tsoonis.

Samuti väidab tarbija kaebuses, et puudub tingimus, et viimaselt kasutajalt on õigus nõuda parkimistrahvi.

Tarbija väidete kohaselt on eksitav, kui rakenduses on parkla märgitud rohelise alana (st võib parkida), kuid tegelikkuses tulenevatest muudest piirangutest selgub, et on tegemist alaga kuhu ei või parkida, st võib saada trahvi.

Tarbijale esitatav info peab olema selge, lihtne ja üheselt arusaadav.

Tarbija on seisukohal, et kehtestatud tüüptingimused ja hinnakiri ei võimalda kauplejal parkimistrahvi arvet väljastada, kuivõrd sõidukit ei pargitud mujale kui rakenduses märgitud lubatud tsooni. Seejuures on kasutustingimuste kohaselt hinnakirjas tegemist trahvide ammendava loeteluga ehk kõik trahvid, mida kaupleja saaks kliendile määrata, s.o mille osas trahvi tasumise arve väljastada on hinnakirjas loetletud, vt ka Tarbija selgitusi manuses dok Pöördumne.pdf alt.

Tarbija on mitmel korral teinud ettepaneku vähendada parkimistrahvi poole võrra, kuid kuna kaupleja sellega ei ole nõustnud, siis nõuab tarbija kauplejalt parkimistrahvi täielikku tühistamist.

Kaupleja seisukoht:

Eraparklasse parkimise korral tekib õiguslik suhe kliendi ja parklapidaja vahel.

Aadressil Põhja pst 17, Tartu asuv parkla on eraparkla, kus parkimine on reguleeritud parklasse paigaldatud tüüptingimustega. Kui autojuht pargib sõiduki tüüptingimustega reguleeritud parkimisplatsile, sõlmib ta parklapidajaga neile tüüptingimustele vastava lepingu. Seda kinnitavad Riigikohtu seisukohad nt otsuse 3-2-1-68-15, p-s 29: „Kollegium nõustub kohtutega, et parkimiseks tasulisel parkimisalal sõlmitud leping vastab üürilepingu tunnustele VÕS § 271 mõttes. Nimelt võimaldab tasulise parkimise korraldaja (üürileandja) parkimist vajava auto juhil (üürnik) kasutada tasu eest parkimisala.“

Seega sõlmis tarbija Põhja pst 17 parklasse sõiduki parkimisel parklas märgitud tüüptingimustele vastava parkimislepingu (üürilepingu) Põhja pst 17 korteriühistuga. Kuna tarbija rikkus neid tingimusi, oli parkimislepingu alusel AS-l Ühisteenus (kui korteriühistu esindaja) õigus väljastada Liisile 40 euro suurune leppetrahv. Lisan tarbijale väljastatud leppetrahvi kviitungi ka käesolevale e-kirjale, millest nähtub, et trahv on väljastatud parkimiskorraldusnõuete eiramise tõttu.

Eelnevast nähtuvalt on ebaõige tarbija kaebuses esitatud käsitus justkui parkimistrahv oleks väljastatud kauplejale. Parklas kohalduvatele tüüptingimustele vastav leping sõlmiti tarbijaga ning selle lepingu alusel sai AS Ühisteenus väljastada trahvi samuti ainult tarbijale.

Kui kaupleja tasub kliendi eest parkimistrahvi, peab klient selle seaduse alusel hüvitama

Tavaliselt kui kaupleja klientidele väljastatakse parkimistrahv ja kaupleja saab sellest hiljem teada, teavitab kaupleja nii klienti kui ka parkimistrahvi väljastajat, et parkimislepingu osapooled saaksid omavahel asjad lahendatud. Käesoleval juhul ei olnud see piisavalt aegsasti võimalik, mistõttu tasus kaupleja tarbijale määratud parkimistrahvi ise ära, et vältida täiendavaid sanktsioone (nt viiviseid).

Seda tehas toimis kaupleja käsundita asjaajajana VÕS § 1018 mõttes. VÕS § 1018 järgi on poolte vahel käsundita asjaajamisesuhe, kui on täidetud järgmised eeldused (eelduste kohta vt ka asjas 3-2-1-118-14 tehtud Riigikohtu otsuse p 15):

Teise isiku kasuks millegi tegemine ehk võõra asja ajamine

Isikul puudub õigus või kohustus tegu teha Isikul on tahe tegutseda teise isiku kasuks ehk asjaajajal on soov soodustada teist isikut Täidetud on mõni VÕS § 1018 lg 1 p-des 1-3 nimetatud tingimustest.

Käesoleval juhul tasus kaupleja tarbija eest tema ja Põhja pst 17 korteriühistu vahelise parkimislepingu alusel määratud leppetrahvi. Riigikohus on korduvalt kinnitanud, et teise isiku eest tema (rahalise) kohustuse täitmine on VÕS § 1018 lg 1 tähenduses teise isiku asja ajamine (vt nt asjas 3-2-1-110-14, p 13 ja 3-2-1-23-16 tehtud otsuse p 12). Samal ajal puudus kauplejal õiguslik alus tarbija eest tema trahv tasuda. Tarbija eest trahvi tasumisel soodustas kaupleja tarbijat ning see oli ka ta eesmärk. Lisaks vastas tarbija eest trahvi tasumine tarbija huvile ja eeldatavale tahtele (VÕS § 1018 lg 1 p 2), sest vastasel juhul oleks AS-l Ühisteenus olnud võimalik nõuda tarbijalt nt viivist. Kokkuvõttes on seega kõik ülalnimetatud eeldused täidetud ehk kaupleja tegutses tarbija parkimistrahvi maksmisel käsundita asjaajajana VÕS § 1018 lg 1 tähenduses.

Käsundita asjaajajal on VÕS § 1023 lg 1 alusel õigus soodustatud isikult (käesoleval juhul tarbijalt) nõuda asjaajamisel kantud kulutuste hüvitamist. Eelnevast tulenevalt ei esitanud kaupleja tarbijale 31.01.2023 arvet parkimistrahvi tasumiseks kasutustingimuste, vaid VÕS §

1023 lg 1 alusel, et tarbija hüvitaks parkimistrahvi, mille tasumise kohustus tarbijal oli.

Kaupleja kasutustingimused ja rakenduses toodud selgitused rõhutavad, et rohelisel alal parkimine on lubatud vaid kooskõlas liiklusreeglitega

Oma kaebuses on tarbija leidnud, et kasutustingimused ja rakendus on eksitavad ja ta oli õigustatud eeldama, et ta võib Põhja pst 17 parklasse auto jätta, sest kaupleja rakenduses asus parkla nn rohelises alas. Meie selle seisukohaga ei nõustu.

Kaupleja kasutustingimuste p 5.11 järgi võib sõiduki tagastada vastavasse parkimistsooni, järgides liikluseeskirju ja muid piiranguid. Punktis 5.11.4 on eraldi rõhutatud, et sõidukit ei tohi jätta kohtadesse, kus parkimine on lubatud ainult teatud tundidel või on parkimine muul viisil ajaliselt piiratud. Ka kaupleja rakenduses on selgitatud, et rohelises alas võib parkida kooskõlas liikluseeskirjadega ning parkida ei tohi piiratud aladele (vt kaebuse lisa 8). Sellest tulenevalt on arusaadav, et autot ei tohi jätta rohelise ala sellistesse kohtadesse, kus parkimine on keelatud. Näiteks on rohelise alana tavaliselt märgitud ka sõiduteed, kuid mõistlikult võttes on tavalisele kasutajale arusaadav, et sõiduteele või mujale parkimiskeelualale autot jätta ei tohi.

Tarbija jättis sõiduki kell 19:08 alale, kus oli parkimine lubatud ainult vahemikus 08:00 kuni 18:00 (vt kaebuse lisad 2 ja 7). Seega oli tegemist igal juhul keelatud parkimisega ja see oli parkimisala sissepääsu juurde paigaldatud liiklusemärgi (parkimiskeeld) tõttu üheselt arusaadav. Pealegi on tarbija selle parkimiskorra kehtestanud korteriühistu elanik, korter kus tarbija elab, kuulub kinnistusraamatu järgi Tamara ja Leie xxxx, kes on eelduslikult tarbija lähisugulased. Seega oli tarbija tõenäoliselt teadlik parkimiskorrast. Ka kaupleja kasutustingimuste p 5.11.4 välistab Põhja pst 17 parklatega sarnastesse parklatesse sõidukite jätmise. Seega on meie hinnangul rakendustest ja kasutustingimustest piisavalt selge, et Põhja pst 17 parklasse auto jätmine ei ole lubatud.

Kaupleja ettepanek erimeelsuste lahendamiseks

Kuigi leiame, et kaupleja esitas õigustatult tarbijale arve parkimistrahvi hüvitamiseks VÕS § 1023 lg 1 alusel, on tarbija meile oluline klient, kellega heade suhete hoidmiseks ning õigusrahu saavutamiseks pakume välja järgneva lahenduse. Kaupleja pakub rakenduses 30 euro väärtuses krediiti, mille ulatuses (arvestades meie hinnakirjas toodud hindasid) saab tarbija 6 kuu jooksul kasutada kaupleja sõidukeid. Pärast 30 euro kulutamist või pärast 6 kuu möödumist (juhul, kui selle aja jooksul tarbija krediiti ära ei kasuta) krediit lõppeb ja edaspidi tasub tarbija sõidukite kasutamise eest oma vahenditega. Krediidile ja selle kasutamisele kohalduvad kaupleja kasutustingimuste p-des 8.22-8.32 sätestatud tingimused.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid üürilepingu. Kaupleja nõudis tarbijalt sisse 40 eurot. Kaupleja väidab, et esiteks on see seotud lepingurikkumisega, kuna tarbija parkis sõiduki üürilepingu tingimusi rikkudes, teisalt väidab kaupleja, et tegutses käsundita asjaajajana ja tal oli õigus tarbija eest tasuda leppetrahv ning see tarbijalt sisse nõuda.

Tarbija on tõendanud, et kaupleja tüüptingimused ja kaupleja kasutatav tehnolahendus ei välistanud sõiduki parkimist antud kohta, sest tegemist oli kaupleja süsteemis roheliseks märgitud alaga. Seega võis tarbija eeldada, et esiteks on sinna parkimine lepingule vastav ja teiseks on kaupleja sellele alale parkimiseks mistahes vajalikud kokkulepped sõlminud. Kaupleja väited, et tarbija peab mõistma, et tegemist on lepingu alusel keelatud alaga, kui

kaupleja kasutatavas tehnilises lahenduses on ala rohelisena kujutatud, ei ole õiguslikult korrektne. Kaupleja lepingu osaks olev lahendus lubas antud kohas parkimist. Parkimisega seotud liiklusõiguslik vastutus ja sõidukivaldaja poolt parkimiseks sõlmitud lepingust tulenev vastutus on sõiduki valdajal (tarbija).

Seega ei olnud kaupleja selgituste põhjal kauplejal alust 40 euro sissenõudmiseks sõiduki üürilepingu alusel.

Komisjon jätab tähelepanuta kaupleja väited selle kohta, et lähtuvalt enda elukohast ja kasutatava korteri omanike nimedest pidi tarbijal olema teave mingite asjaolude kohta. Kaupleja poolt esitatud väited tarbija poolt vastava teabe saamise kohta, ei ole tõendatud.

Kaupleja väidab, et tasus tarbija sõlmitud parkimiskoha kasutamise lepingu alusel käsundita asjaajajana tarbija eest 40 eurot ja sellel alusel oli kauplejal alus tarbijalt 40 eurot sisse nõuda.

Vastavalt VÕS § 1018 lg 1 p 1 peab soodustatud isik käsundita asjaajamise heaks kiitma. Antud juhul ei ole seda toimunud.

Vastavalt VÕS § 1020 lg 1 peab käsundita asjaajaja enne asjaajamisele asumist soodustatud isikule asjaajamise kavatsusest teatama ja ootama ära soodustatu otsuse. Kaupleja ei ole seda teinud. Vastavalt VÕS § 1022 lg 1 peab asjaajaja arvestama soodustatud isiku taht, antud juhul on selgunud soodustatud isiku tahe antud tasu mitte maksta.

Kauplejal ei ole käsundita asjaajamise sätete alusel õigust nõuda tarbijalt 40 euro hüvitamist, kauplejal puudus õigus tarbija eest asjaajamiseks.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm
/allkirjastatud digitaalselt/

Martin Simmermann
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/